

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. כל אשר יגע בבשרה יקדש להיות כמוה שאם פסולה תפסל ואם כשרה תאכל כחמור שבה.....1
- ב. דמדאורייתא ברובא בטיל.....2
- ג. לא נצרכא אלא למקום חתך דאמר מקום חתך בעלמא אסור.....2
- ד. גריסין שנתבשלו עם העדשים אם יש בהם בנותן טעם בין יש בהן להעלות במאה ואחד ... אסור אין בהן בנותן טעם ... בין אין בהן להעלות במאה ואחד מותר 3
- ה. להחמיר מין ומינו כיצד שאור של חמין שנפל לעיסת חמין ויש בו כדי לחמין בין יש בו כדי להעלות במאה ואחד ... אסור אין בו להעלות במאה ואחד ... בין אין בו כדי לחמין אסור.....5
- ו. דג טמא צירו אסור.....6
- ז. והלכתא אין בגידין בנותן טעם ... וליבטיל ברובא בריה שאני.....8

דף צט.

א. כל אשר יגע בבשרה יקדש להיות כמוה שאם פסולה תפסל ואם כשרה תאכל כחמור שבה

כבר התבאר במסכת זבחים דף צז: שנאמר בהטאת¹ (ויקרא ו פסוק כ) כל אשר יגע בבשרה יקדש להיות כמוה, אם פסולה היא הנוגע בה פסול, ואם כשירה הנוגע בה יאכל כמוה ובקדושתה. במה דברים אמורים כשנבלעה בו, אבל נגיעה בלא הבלעה אינה מקדשת,

¹ רמב"ם שם הלכה טו - יז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואם נגע בעצמות גידין קרנים או טלפים של בהקדש בכל אופן אינו מתקדש ואינו נאסר.²

ואחד החטאת³ ואחד שאר קדשים בין קדשים קלים בין חמורים מתקדשים להצריכם מריקה ושטיפה שנאמר (ויקרא ז פסוק לו) זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבה השלמים הוקשו כל הקרבנות לחטאת, מה חטאת מתקדשת בבלוע, אף כל הקרבנות מתקדשים בבלוע.

ב. דמדאורייתא ברובא בטיל

כבר התבאר במסכת ע"ז דף סו. שמין במינו תערובת לח בלח או בנתינת טעם, מדאורייתא בטל ברוב, וחכמים החמירו שאינו בטל אלא בששים⁴, וביבש ביבש בטל ברוב⁵. ושם התבאר הגדר מין המינו.

ג. לא נצרכא אלא למקום חתך דאמר מקום חתך בעלמא

אסור

כבר התבאר לעיל דף סח: שעובר שהוציא אברו⁶ האבר שיצא, אם החזירו קודם שחיטה, אינו אסור כי אם מה שיצא. ואם לא החזירו, גם מקום החתך אסור, דהיינו הסמוך להיוצא כל מה שעומד נגד דופן הבהמה, דאף על גב דלאו בשר בשדה הוא, שהרי נגד הרחם עמד, ולא יצא חוץ, מכל מקום לאו בבהמה הוא בשעת שחיטה.

אבל הנשאר בתוך הבהמה, אפילו אינו כי אם מיעוט אבר, ורובו יצא לחוץ, מותר, בין החזיר היוצא או לא, כיון דאיכא רוב העובר בפנים, שדינן האי מיעוט אבר בתריה.

² תורת הקדשים נח: אות ט

³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ח הלכה טז

⁴ שו"ע ונו"כ צח ב

⁵ שו"ע ונו"כ קט א

⁶ שו"ע ונו"כ יו"ד יד ב שמ"ח שם ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואם הוציא העובר אבר לבית הרחם, דהיינו נגד הדופן עד לחוץ⁷, רק שלא יצא ממנו נגד החוץ כלל, יש גם כן לחלק כנזכר, אם החזירו קודם שחיטה מותר, דלאו בשר בשדה הוה, ובשעת שחיטה קרינן ביה כל בבהמה תאכלו, ואם לא החזירו אסור, דלאו בבהמה הוה בשעת שחיטה.

ד. גריסין שנתבשלו עם העדשים אם יש בהם בנותן טעם בין יש בהן להעלות במאה ואחד ... אסור אין בהן בנותן טעם ... בין אין בהן להעלות במאה ואחד מותר

כבר התבאר במסכת ע"ז דף סט. ולעיל דף צז. שמן התורה דין תרומה⁸ כדין שאר איסורים, שאם נתערב תרומה בין טהורה בין טמאה מין במינו בטל ברוב⁹, ובשאינו מינו אוסר בנותן טעם.

לפיכך תרומה חלה וכרומה שהתערבה עם החולין¹⁰ מין בשאינו מינו טועם אותן הכהן¹¹, וי"א¹² שצריך שיהיה כהן טבח אומן, אם היה טעם התרומה

⁷ לבוש (סעיף ב') כתב דהטעם דמקום חתך אסור כשלא החזיר קודם שחיטה, וזה לשונו, דלא קרינן ביה בבהמה תאכלו שהרי הוא כאילו ראה פני השדה אילו היה נחתך בעוד שלא נשחט, עכ"ל. ומדבריו יש ללמוד שאם הוציא האבר לנגד בית הרחם, שהוא דופן הבהמה, עד לחוץ ולא חוץ בכלל, שאסור מקום הנראה לחוץ מקו, כיון דסבירא ליה דרואין כאלו ראה פני השדה אילו היה נחתך, כל שכן הכא שראה פני השדה ממש. אבל תמוהין דבריו, דאלו היינו טעמא דהוה כראה פני השדה וקרינן ביה בשר בשדה, אפילו החזיר נמי יש לאסור מהאי טעמא, דבשר בשדה לא מהני חזרה. ולא היה צריך לכל זה, דהטעם הוא כמו שכתבתי בפנים, והוא מדברי רש"י ז"ל ריש פרקין (ס"ח ע"א ד"ה לעולם), דכיון דלאו בתוכה ממש הוא כי אם על הדופן, לא קרינן ביה כל בבהמה. גם הדין היוצא מהטעם ליתיה, ואפילו יצא עד החוץ ממש וראה פני השדה לא קרינן ביה ובשר בשדה. וראיה, דהא מדמינן לה בגמרא ליוצא דקדשים וכלולים בקרא דובשר בשדה, ופשוט הוא בגמרא בכמה דוכתי ומהם בפסחים דף פ"ה (ע"ב) דאפילו ממטי להו עד סוף מקומו ממש ונראו מבחוץ, רק שוו מבפנים עד סוף המקום המותר, לית לן בה, והכי נמי פשוט דבנידון דידן כן הוא, כמו שכתבתי בפנים. תבו"ש יט

⁸ דרך אמונה הלכות תרומות פרק יג ס"ק ב

⁹ ותרומה לא מקרי דבר שיש לו מתירין מפני שיכול לישאל עלי' כיון שאין מצוה לישאל עליה כמ"ש בנדרים נ"ט א'

¹⁰ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק טו הלכה כט

¹¹ לשיטת התפארת יעקב לא צריך כלל אומן בישראל, והוא דעת הש"ך (שם ס"ק ה' ועיין שפ"ד)

¹² לשיטת העמ"ז צריך קפילא גם במעימת כהן או ישראל וכן דעת החו"ד (צח ס"ק ב').

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ניכר¹³ הכל מדומע¹⁴, וימכר לכהנים חוץ מדמי תרומה שבו, ואם טעם הכל טעם חולין הכל מותר לזרים.

וחכמים החמירו¹⁵ כשנתערב מין במינו¹⁶, שהתרומה עולה באחד ומאה¹⁷, בין התערב בלח ובין נתערב ביבש, אחד תרומה¹⁸ מהורה ואחד תרומה טמאה, ובין שנתערב אצל הכהן ובין אצל ישראל, לעולם אין בטל אלא באחד ומאה¹⁹, ובין שחזרה ונפלה למקום שהורמה ממנו ובין שחזרה ונפלה למקום אחר.

כיצד סאה תרומה או תרומת מעשר, שנפלה למאה סאה של חולין ונתערב הכל מפריש מן הכל סאה אחת ונותנה לכהן והשאר מותר לזרים.

נפלה סאה תרומה לפחות ממאה נעשה הכל מדומע, והכל אסור לזרים, וימכר הכל לכהנים²⁰ בדמי תרומה שדמיה פחותין מחולין לפי שאין לה אוכלין מרובים וגם אם נטמאת אינה ראויה לאכילה חוץ מדמי אותה סאה שצריך לקיים בה מצות נתינה ולתתה בהם להכהן ואם היא תרומה שנפלה לו מאבי אמו כהן יכול ליקח מעות גם עבור אותה סאה. אין בהן להעלות במאה ואחד אלא במאי לאו בששים

¹³ רמב"ם הלכות תרומות פרק יג הלכה ב

¹⁴ גם דיינו של תרומה הוא באחד ומאה ומה מהני הטעימה שכתב רבינו. וי"ל דזה הוא דוקא מין במינו אבל בשאינו מינו סגי בטעימה וכדעת התוס' כאן ד"ה אין. וכן מבואר בפירוש בפ"ב דמס' ערלה משנה ז' דגרסינן גריסין של תרומה שנתבשלו עם עדשים אין בהם בנותן טעם בין שיש בהם להעלות באחד ומאה ובין שאין בהם מותר, והכוונה דמותר בששים, אולם דעת הר"ש ערלה פ"ב מ"ז דדוקא בנתבשלו או נתערבו יחד שנתן טעם שיעורו בנו"ט אבל אם נתערב ביבש אפי' מין בשאינו מינו שיעורו בק"א

¹⁵ והסמיכו שיעור מאה ואחד על הא דכתיב גבי תרומת מעשר את מקדשו ממנו ודרשו דבר שאתה מרים ממנו אם חזר ונפל לתוכו מקדשו וכמה הוא תרומ"ע אחד ממאה אלמא שאם נפל א' ממאה לתוך צ"ט אוסרו אבל לתוך מאה בטל.

¹⁶ ואזלי' בתר שמא ולא בתר טעמא כמבואר סי' צ"ח בש"ך סק"ו דבתרומה קי"ל דאזלי' בתר שמא

¹⁷ רמב"ם שם הלכה א

¹⁸ דרך אמונה שם א

¹⁹ בט"ז יו"ד סי' שכ"ג סק"א בשם רש"י בחולין צ"ט א' וכ"ד הר"ש והרא"ש ערלה פ"ב מ"ז שגם אם סילק את התרומה ונשאר רק טעמה כגון שנתבשלה עם החולין אפ"ה צריך במין במינו מאה נגד התרומה והרשב"א בחולין צ"ז ב' מביא דעת התו' וחולק עליהן ומובא בחו"א ערלה סי' ח' סק"ו ועי' רשב"א שם שגם דעת הרמב"ן נראה דלא כתו' אלא שצריך ק"א.

²⁰ אבל אסור למוכרו לגוי אף על גב שהוא ישרם לו ע"ז כדמי חולין וגם ישרם להכהן דמי אותה סאה לפי שאסור למסור תרומה לגוי ומדומע דין תרומה יש לו ועוד שמא יחזור וימכרנה לישראל. משנה ראשונה תרומות פ"ה מ"א.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

דף צט:

**ה. להחמיר מין ומינו כיצד שאור של חטין שנפל לעיסת חטין
יש בו כדי לחמץ בין יש בו כדי להעלות במאה ואחד ...
אסור אין בו להעלות במאה ואחד ... בין אין בו כדי לחמץ
אסור**

כבר התבאר במסכת מנחות דף נד. שהחמץ²¹ כלומר דבר איסור שחמץ את ההיתר או תרומה שחמצה את החולין, אוסר²² במשהו²³ אפילו באינו מינו²⁴, דכיון שהוא גרם להחמץ את העיסה²⁵ הו"ל כאילו ממשו קיים ולא בטל²⁶, וכן המתבל שנתן טעם²⁷, אף על פי שיש בו פחות מאחד ממאה אוסר כיון שנרגש טעמו ואוסר בכל שהוא²⁸. הכל לזרים

וכן דבר המעמיד כגון שהעמיד בחומץ וביין של תרומה אוסר בכל שהוא²⁹.

לפיכך אם ריסק כלומר שכתש תפוח של תרומה ונתנו לתוך העיסה של חולין, והחמיצה, כל העיסה מדומעת אפי' יש בה יותר מק"א, ואסורה לזרים.

²¹ רמב"ם הלכות תרומות פרק טו הלכה ד

²² ונחלקו הפוסקים אם הוא דאורייתא או דרבנן. עי' ש"ך יו"ד סי' צ"ח סקב"ט ובה"י רעק"א שם.

²³ ואף על גב דכל עיסה שעומדת זמן רב מתחמצת מאליה מ"מ כיון שע"י האיסור ממהר להחמץ וגם החימוץ משובח יותר מקרי מחמץ ואוסר.

²⁴ חזו"א ערלה סי' ה' סק"ב:

²⁵ אבל אם בשאור של תרומה לבדו לא הי' בו כדי להחמץ רק בצירוף שאור של חולין החמיצו שניהם וכן בתבלין הוי זה וזה גורם ומותר. 'פט"ז ממאכ"א הט"ז וכ"ה בתוספתא דתרומות פ"ה ה"י

²⁶ עי' משנה ראשונה בשם פר"ח

²⁷ אין זה דוקא המרקחות והדברים שריחן טוב כגון הזנגביל והפלפל ודומיהן אלא כל דבר שמתבלין בו התבשיל כגון השומין והבצלים והשמן והחומץ והיין ודומיהן כולן נקראין מתבל כשאדם מתכוין לתבל קדרתו ותבשילו. רבנו בפיה"מ פ"ב דערלה מ"י.

²⁸ גדולי הקדש ה' חלה סי' שכ"ד סקי"א

²⁹ יו"ד סי' פ"ז סי"א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ותמכר כולה לכהנים חוץ מדמי התפוח³⁰. וי"א שדוקא אם עירב בה ג"כ מים אבל מי פירות לבד אין מחמיצין ולא מקרי חימוץ³¹.
ודוקא ריסק שנכנס מגוף התפוח לתוך העיסה³² אבל אם נתן את התפוח סמוך לעיסה, ומריחו החמיצה העיסה ריחא לאו מילתא היא ואינו אלא גרמא ואינו אוסר³³.
וכן אם³⁴ העמיד חלב בפגי תאנים של תרומה נאסר. ויש מתירין³⁵.

ו. דג טמא צירו אסור

ציר דגים טמאים³⁶ אינה אלא מדרבנן³⁷, שלא ריבתה התורה ריבוי (ויקרא יא פסוק לא) הַטְּמָאִים לרבות צירים (להלן דף קיב:) אלא גבי נבילה ולא גבי דגים³⁸.

³⁰ רדב"ז

³¹ כנזכר לעיל ג' דעות, תוס' מנחות נ"ד א' ועי' בפ' הר"י בן מ"צ הנדמ"ח שפסק כר' יוסי דמותר דקי"ל מי פירות אין מחמיצין וכנראה דעתו דמתני' איירי בלא נתן לתוכו מים.

³² ירו' והביאו הר"ש והרא"ש והתו' במנחות נ"ד א' והרשב"א בתשו' סי' של"ג ובתשו' מהר"ח או"ז סי' ע"ה ובראבי"ה פסחים סי' תס"ח וכ"נ דעת רבנו שהזכיר ריסקו משמע דוקא ריסקו ולא כמש"כ בתוס' אנשי שם דרבנו לא חילק בזה אמנם בסמ"ג ל"ת ע"ט מצאתי גי' אחרת וז"ל וגרס' בירו' הדא דאת אמר במחמץ בגופו של תפוח כלומר שכבר נילוושה במים ומשים גוף התפוח בתוכו לחמצו אבל במחמץ במימיו כלומר שכל העיסה נילוושה במי התפוח מותר עכ"ל וכונתו משום דמי פירות אין מחמיצין בלא מים.

³³ עי' תשו' מהר"ח או"ז סי' ע"ה

³⁴ רדב"ז אך מה שהקשה למה השמיטו רבנו לא הבנתי דאין דרך רבנו להביא מה שלא מבואר בגמ' אך יל"ע דבירו' ספ"ז דשביעית בעי אם העמיד גבינה בשרף פנין של תרומה אם מותר אם השרף נקרא פרי או רק הנאה מהפרי ע"ש ויל"ע למה לא פשיט לה ממתני' דתפוח שריסקו ושמא יש לחלק בין מחמץ למעמיד וצ"ע גם יל"ע מאי מיבעי לי' שם דאם הפנים הגיעו לעונת המעשרות פשיטא שהם פרי ואם לא הגיעו למה יהו אסורים וצ"ע.

³⁵ עי' חזון נחום ערלה פ"א מ"ז דלגמ' דידן המעמיד בשרף הפנין מותר בתרומה

³⁶ שו"ע ונו"כ פנ ה

³⁷ ודם דגים טמאים דעת הפוסקים שאיסורו מן הצורה כגופו של דג עיין דרכ"ת שם מה ובשפ"ד פה ג

³⁸ ועי' בישועות יעקב סק"ד שהאריך בביאור ענין זה שהחליט וכל הפוסקים דציר היוצא ע"י מליחה אינו אסור רק מדרבנן דנהי שאינו אלא זיעה וים בעלמא מ"מ הא ע"י המליחה נותן הדג עצמו טעם בהציר ונאסר מחמת טעם הדג שנבלע בתוכה ע"י כבושה או מליחה ואסור מה"ת ועיי"ש במ"ש לתרין בזה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

לפיכך מותר לקנות מן הגוים דגים מלוחים טהורים אף על פי שמונחים עם הטמאים³⁹, דהואיל וספק הוא אם נמלחו יחד אם לא והוא מדרבנן, אוליגן לקולא לומר לא נמלחו יחד בתחלה ואחר שפלטו כל צירין⁴⁰ עירבן יחד⁴¹.

מכל מקום אין נוהגין לקנות מהם דגים מלוחים אלא אם כן אין רואין טמאים שרויין עמהם דאחזוקי איסור לא מחזקינן, אבל אם אנו רואין דגים טמאים שרויין עמהם בכלי מחמירין לומר שמא נמלחו יחד, חוץ מהערינגי"ש⁴² אף על פי שאנו רואין לפעמים ששרויין עמהם בעריבה מין דג טמא⁴³, ויש אוסרין לקנותן לכתחלה אם רואין אותן שרויין יחד ובדיעבד שקנו אותן מתירין גם בשאר דגים⁴⁴.

אולם אין צריך לפשפש אחריהן אפילו בשאר דגים⁴⁵ אלא קונה מסתמא כל זמן שאין רואה שהם שרויין יחד.

וכל זה דוקא בדלית בהו שמנונית דסתם דגים אין בהם אלא ציר ולא שמנונית, אבל אם יש בהם שמנונית ספיקן אסור⁴⁶, דשמנונית גופן הוא ואסור מן התורה וספיקא לחומרא.

אם יש⁴⁷ ששים⁴⁸ מן הטהורים נגד הטמאים, קונים לכתחילה ולא מחזקינן איסור שמא היו הטמאים יותר ומכר מהם.

³⁹ גם עם נוגעין יחד ט"ו וט"ז וט"ח ז

⁴⁰ בזה א"ש דלא תקשי דהא לקמן סי' צ"א ס"ה פסקו המחבר והר"ב דאף לאחר שיעור מליחתו חשוב כרותח ואסור אפי' דיעבד אלא ודאי שאני הכא דציר שבדגים הוא מועט וכיון ששהה שיעור מליחה פלטו כבר צירן ובפרט דציר דגים דרבנן. ש"ך ז

⁴¹ והיינו שלא נשרו יחד יום שלם אבל אם נשרו יום שלם ה"ל כבוש כמבושל ואסור והיינו שהציר עולה על שניהם וכ"כ בת"ח כלל ב' ונראה דאפילו אם ספק אם נשרו יום שלם אסור. ט"ז שם ו

⁴² שמתירים לקנות אפילו לכתחלה. ש"ך ט

⁴³ שקורין אל"ן ואפי' שרינן הערינג"ג, משום שאנו מחזקינן שהערינג"ג באין מרחוק בחביות ומולחין אותם שם ואין מולחין עמהם שום דג אחר ובודאי לאחר מכאן הושרו יחד כי הדרך שמביאין הערינג"ג ממרחקים בחביות המיוחדות להן לבדן ובודאי לאחר ימים רבים ממליחה הניחו אלו אצלן. לבוש וש"ך י

⁴⁴ ש"ך יד שכתוב"ה ודלא כמהרש"ל

⁴⁵ דאחזוקי איסורא לא מחזקינן ואפילו היכא דאיכא לברורי. ול"ד למ"ש לעיל ריש סי' א' בהג"ה דאע"ג דרוב מחזקינן הן בשחיטה אין לסמוך לכתחלה על החזקה במקום דיכולים לבררו (והוא ג"כ מהאור זרוע) דהכא אין אנו מתירין הדגים מכח חזקה אלא אדרבה אמר' מהיכי תיתי יהא כאן איסור. ש"ך יא

⁴⁶ אם יש ספק אי אית בהו שמנונית או לאו אוליגן לקולא דהוי ספק ספיקא ת"ח שם ד"ג בשם או"ה והכי איתא בסמ"ק סי' ר"ה ולקמן סי' ק"ז כתבתי דדוקא במליחה אבל בכבוש ומבושל אי' ליכא שמנונית אסור מדאורייתא משום דאז יוצא עיקר הלחלוהית ע"ש. ש"ך טו

⁴⁷ תו"ח כלל כ' [דין ד] בשם האיסור והיתר הארוך [כלל יג דין ז] מובא בפר"ל ט

⁴⁸ ומה שכתב דציר טמאים מתבטל בששים, דע שדעת הרמב"ם והר"ע ברטנורא בפירוש המשנה דמסכת תרומות פרק י' [משנה ח] דהציר אינו מתבטל אלא אם כן יהיה חלק מדג טמא ביותר מאלף מדג טהור ואז יהיה צירו מותר. ונראה לי שטעמם משום דגרסינן התם בירושלמי [פ"י הלכה ה] הורה רבי יוסי בר בון

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

והיכא שהדגים המלוחים יבשים בכל עניין מותר, שהרי הטמאים הם יבשים ואין הטהורים בולעים מהם, מיהו גם בזה נהגו להחמיר לכתחלה אם הם מעורבים ומונחים ביניהם, דחיישינן שמא נתערבו בעוד שהיו לחין והיה בהם שמנונית בעודן לחין.

ז. והלכתא אין בגידין בנותן טעם ... וליבטיל ברובא בריה

שאני

כבר התבאר לעיל דף צו. שגיד הנשה שהתערב בהיתר אם לא הסיר הגיד⁴⁹ מן התערובת ואינו יודע היכן הוא אוסר תערובתו אפי' באלף כיון שדינו כבריה שאינה בטילה⁵⁰ ובנימוח שאין ניכרת צורתו והלכה לה חשיבות הבריה אוסר⁵¹ עד ס'.

אבל הרומב אינו נאסר מהגיד כיון שתלוי בנתינת טעם⁵², גיד הנשה שאין טעמו אוסר דקי"ל אין בגידין בנותן טעם, כמו שהתבאר.

בעכברא חד לאלף. פירוש עכברא שם מקום, וההוראה היתה בציר דגים טמאים דעלה קאי, והורה דקאמר היינו לאיסורא, ואיכא הוראה לאיסורא כדאיתא בפרק קמא דכתובות דף ז' [ע"א], מכלל דביתר מאלף מתבטל הציר. והרמב"ם בחיבור פרק מ"ו [ממאכלות אסורות הלכה לד' חזר בו שכתב וז"ל, דג טמא שכבשו עם דג טהור הכל אסור, אלא אם כן היה הטמא אחד ממאתים מן הטהור, ע"כ. ומעמו שפוסק כרבי אבהו דמיייתי התם בירושלמי בשם רבי יוסי בר חנינא דרובע ציר מתבטל בסאתים ציר, ומיייתי לה נמי בש"ס דילן בפרק גיד הנשה [חולין צט, ב] דציר שיעורו קרוב למאתים, ופירש רש"י דהיינו קצ"ב דהוי מאתן נכי תמני. אבל דעת הר"ש בפירוש המשנה [ד"ה וכל גרב] דהציר מתבטל בששים כשאר האיסורין, וכן דעת הרשב"א בתורת הבית דף ק"ד ע"ב [בית ד שער א יד, ב] ובתשובה [ח"א] בסימן שצ"ב, ועיין שם עוד בסימן ר"פ ורפ"א וסימן שצ"ג ושצ"ד, וכן דעת רוב הפוסקים להתיר בששים, וזה דעת המחבר, והכי נקטינן. ודלא כמו שכתב הרשב"א בתשובה בסימן תמ"ד, ע"ש, דליתא. פר"ח ט

⁴⁹ שו"ע יו"ד ונו"כ ק סעי' ב

⁵⁰ ובריה אוסרת מדרבנן אפי' בכל שהוא

⁵¹ דאע"ג שאין לו טעם וא"כ א"צ לבטל טעמו עכ"פ התורה אסרה גופו של גיד ובעי' לבטולי ועיין בט"ז שם ס"ק ה' דבתוה"א רצה להקל דבטל ברוב אבל לדינא אין להקל בזה אא"כ נשפך ואין ידוע אם היה בו ס' דאז נקל מספק. ועיין לבוש שכתב שאף על פי שהוא כעץ ואין בו טעם, התורה אוסרתו, הלכך לא פלוג בו רבנן וצריך ששים כנגדו כמו בשאר איסורים שנותנין טעם.

⁵² שאם יש בהיתר ששים כנגד הבריה הרומב מותר, שאף על פי שעיקרו אינו בטל טעמו בטל, ואם מכירו זורקו והאחרים והרומב תלוי בנתינת טעם שאם יש בכל ההיתר ששים כנגד הבריה מותרים ואם לאו אסורים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אבל שומנו אוסר מדרבנן וצריך ששים כנגדו⁵³ להתיר הרוטב.

הלכך ירך שנתבשל עם גידו אם מכירו זורקו וכל השאר מותר אם יש בו ששים כנגד שומנו, ואם השומן דבוק לירך י"א צריך ששים נגד כל הירך⁵⁴ והירך עצמו אסור.

ואם אינו מכירו כל החתיכות אסורות, ואם יש בקדירה ששים כנגד שומנו, אז הרוטב מותר והשאר אסור ואם לאו הכל אסור.

⁵³ ואם השומן דבוק בחתיכה אחת צריך שיהיה באותה חתיכה ס' נגד השומן ואם לאו צריך ס' נגד כל החתיכה
ההיא שהאיסור דבוק בה לדידן דאמרינן סי' צ"ב בכל האיסורים חתיכה עצמה נעשית נבילה. ט"ז שם ד
⁵⁴ כיון שהירך נעשה נבילה לדידן שאמרי' חנ"נ בשאר איסורים והכא הוי איסור דבוק. ש"ך ח וט"ז ד ולמחבר
אין אומרים בשאר איסורים חנ"נ עיין פר"ח יא, וביד יהודה יד כתב ועוד יש איסור לדידן מה דכבר נ"נ בעת
מליחה, ואין להקל בשומן גה"נ יותר משאר איסור דרבנן. ובפלת' ה כתב לא ידעתי כיון דכל מעם איסור
דבוק, דלפעמים יהיה בתוך תבשיל מה דאין בו ס', ובאיסור דרבנן איך נחוש, הא הוי ספיקא דרבנן ולקולא,
ובפרט בשומן הניד דדעת הרבה (תוס' צ"ז ע"א ד"ה שאני בשם ר"מ, רא"ש פנ"ה סימן כ"ד בשם ריב"ם) דלא
החמירו כלל בו ובשפ"ד ח הביא שהמנחת יעקב כלל מ"א אות ז' דשומן מחמת ישראל קדושים (דקליש
מאיסור דרבנן), וגם כמה דעות [תוס' חולין צ"ט: ד"ה והלכתא] הואיל ואין גיד הנשה אוסר הוא הדין שומן לא
החמירו בו איסור דבוק וצ"ע לדינא.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

